

Postkantoor

Het postkantoor aan het Neude in Utrecht is onlangs opgeheven. Dit prachtige gebouw in de stijl van de Amsterdamse school werd in de jaren twintig van de vorige eeuw gebouwd door architect Joseph Crouwel, op de plek waar vroeger het Sint Ceciliaklooster stond. Hij gaf het nieuwe hoge gebouw paraboolvormige bogen en versierde het binnen met blauwgrijze beelden van Hendrik van den Eijnde die de verschillende werelddelen voorstellen. Het gebouw krijgt binnenkort de functie van stadsbibliotheek. De brieven zullen nooit meer vanuit dit gebouw verstuurd worden.

In dit digitale tijdperk is de kunst van brieven schrijven en het versturen langzamerhand aan het verdwijnen. Iedereen is continu online in contact, of het nu met de buurman is of met familie ver weg overzee. In de literatuur zijn er vele verwijzingen naar brieven die een leven veranderen. Filmdienst Netflix heeft afgelopen week een nieuwe versie uitgebracht van de verfilming van het boek *Brief voor de koning* (1962) van Tonke Dragt. Een met de hand bezorgde brief verandert het leven van de jonge schildknaap Tiuri die ridder wil worden. De brief is de spil in een oorlogsdreiging tussen twee landen. Of een ander voorbeeld: de brief die juist nooit aankomt in de novelle *De kolonel krijgt nooit post* (1961) van de Colombiaanse nobelprijswinnaar Gabriel Garcia Márquez. De brief kan zijn leven veranderen; tevergeefs loopt de kolonel jarenlang elke week naar het postkantoor om te kijken of zijn pensioenbrief is aangekomen. Het postkantoor kan het cruciale keerpunt leveren.

Een uitzonderlijk postkantoor bevond zich eind jaren zestig op het atol Suvarrow in de Stille Zuidzee, waar de kluizenaar Tom Neale (1902-1977) leefde. Op het hoofdeiland Anchorage had hij een verblijf ingericht en schreef dagelijks over zijn belevenissen op het verlaten eiland. Brieven gaf hij mee aan incidenteel passerende schepen. Hij had van het bestuur op Rarotonga het recht gekregen om een postkantoor te openen. Hij liet zijn eigen stempels ontwerpen met zijn naam erin en bestempelde zijn brieven. Zijn boek *Een eiland voor jezelf* (*An island to oneself*, 1966) over zijn leven op het atol had inmiddels veel bekendheid gekregen. Filatelisten gaven aan zeiljachten hun brieven mee om door Neale afgestempeld te worden. Het zijn nu zeldzame items voor verzamelaars. Een postkantoor op een verlaten eiland met slechts één bewoner. Kan het nog vreemder?

2020 Week 16 13 apr.-19 apr.

In de Amerikaanse staat Florida staat in het reservaat van de Seminole en Miccosukee indianen een postkantoor dat zo klein is dat er niemand naar binnen kan, alleen de lokale medewerkster. Het is een gebouwtje van 2x2,5 meter in het natuurgebied de Everglades. Het gehucht Ochopee heeft slechts elf inwoners, maar ook dit postkantoor. In 1953 brandde het vorige postkantoor annex winkel af en in de zoektocht naar een nieuw postkantoor viel het oog op de gereedschapsschuur van het tomatenbedrijf van J.T.Gaunt. Als medewerkster Shannon Mitchell het gebouwtje ingaat, is het vol, de klanten moeten buiten blijven. Je kan de schuifdeur openen en buskaartjes kopen of brieven laten afstempelen, met een poststempel waarop het kleinste postkantoor van Amerika en wellicht de gehele wereld afgebeeld staat. Ondanks de geringe omvang is het gebouwtje toch zes uur per dag open. Voor elf inwoners.